

Ryhmä 1:

Harvinaissairaanhoidon hoitopolun ja hoitoprosessin selkeyttäminen

Osa-alue 3, Parempaa ja tehokkaampaa terveydenhuoltoa harvinaissairaille
toimenpide-ehdotus 5 Harvinaissairaiden hoitopolun selkeyttäminen ja
toimenpide-ehdotus 6 Harvinaissairauksien yksikkö yliopistollisiin sairaaloihin,
s.16-23
pj. Päivi Reinikka

5. Indikaattorit: Harvinaissairaiden hoitopolku tiedotettu terveydenhuollon ammattilaisille; hoitopassi sähköisessä järjestelmässä

5	Harvinaissairaiden hoitopolun selkeyttäminen	Virtaviivaistetaan harvinaispotilaiden diagnoosiin ja hoitoon tähtäävää polkua ja tehdään tätä tunnetuksi. Suositellaan hoitopassin laatimista.	Harvinaissairaiden hoitopolku selkeytyy; Terveydenhuollon tasoilla tiedetään, miten diagnostiikka ja hoito toteutuvat; Hoitopassi	Harvinaisyksiköiden ja osaamiskeskusten toteutuminen; hoitopassille sähköinen järjestelmä Prioriteetti
6	Harvinaissairauksien yksikkö yliopistollisiin sairaaloihin	Jokaisen yliopistolliseen sairaalaan perustetaan harvinaisten sairauksien yksikkö, jossa toimii harvinaisten sairauksien koordinaattori ja moniammatillinen työryhmä	Vastuu niiden potilaiden diagnostiikasta ja hoidosta, joille ei ole olemassa selkeää omaa erikoisalaa; Horisontaalinen yhteistyö helpottuu; Siirtyminen lastenlinikalta aikuisten puolelle sujuvaa; Turvataan mahdollisuus työskennellä harvinaisten sairauksien diagnostiikan ja hoidon hyväksi	Resurssien kohdentaminen yo-sairaaloissa Prioriteetti

6. Indikaattorit: Perustetut harvinaisten sairauksien yksiköt (5); Nimetyt harvinaisten sairauksien koordinaattorit (5)

Keskustelua

- Miten harvinaissairaana näet hoitopolun ja hoitoprosessin eri toimintayksiköiden välillä?
- Miten hoitopolku toimisi parhaiten harvinaissairaalle kannalta?
- Millainen hoitoprosessi harvinaissairaalla pitää olla?

5 Harvinaissairaiden hoitopolun selkeyttäminen	Virtaviivaistetaan harvinaispotilaiden diagnoosiin ja hoitoon tähtäävää polkua ja tehdään tätä tunnetuksi. Suositellaan hoitopassin laatimista.	Harvinaissairaiden hoitopolku selkeytyy; Terveystieteiden tasoilla tiedetään, miten diagnostiikka ja hoito toteutuvat; Hoitopassi	Harvinaisyksiköiden ja osaamiskeskusten toteutuminen; hoitopassille sähköinen järjestelmä Prioriteetti

5. Indikaattorit: Harvinaissairaiden hoitopolku tiedotettu terveydenhuollon ammattilaisille; hoitopassi sähköisessä järjestelmässä

Terveyskeskuksesta, työterveyshuollosta pitää päästä nopeasti eteenpäin

- hoitopolulle pääseminen on avainasia, johon pitää löytää ratkaisuja

Hoitopolkua ei tule ymmärtää kulkemaan vain terveydenhuollon sisällä

- Vammaispalvelut, Kela, työeläkelaitokset, järjestöjen palvelut ja henkinen tuki/vertaistuki

Asennemuokkaus ja -muutos saatava aikaan: ei ole varaa olla lähettämättä eteenpäin, jotta ei tuhlaata resursseja moninkertaisilla käynneillä väärissä paikoissa

Palveluiden saamisen/käyttämisen diagnoosisidonnaisuus

- kun ei diagnoosia, vaikea saada esim. sairauslomaa

Monen erikoisalan osaamisen yhdistäminen tarvittaessa yksittäisen potilaan hoidossa tärkeää, jotta kokonaisvastuu on tietyssä paikassa eikä potilaalla itsellään

- diagnoosin asettamisvaiheessa oma prosessi
- diagnoosin saaneilla oma prosessi

Hoitovastuu, hoito- ja palvelusuunnitelmien laadinta harvinaisyksikössä tai osaamiskeskuksessa

Harvinaissairauksille tehtävä ”käypä hoito –suositukset” esim. Terveysporttiin lääkärin tietokantoihin, jotta terveydenhuoltohenkilöstölle saadaan käytännön työn avuksi jotain perustietoa

- vastuu näiden tuottamisesta osaamiskeskuksilla ja harvinaisyksiköillä,
- huomioitava elämän eri vaiheet tiedon tuottamisessa, esim. diagnoosin tekeminen epätyypillisessä iässä

Hoitopassiin kehitettävä moderni sähköinen ratkaisu,

- esim. eurooppalaiseen sairaanhoitokorttiin lisäsiiru, **kortti** toimii Euroopassakin!
- passiin mukaan myös linkit lisätietoon
- potilaan pitää saada passin tiedot käyttöönsä, mikä on huomioitava teknisessä toteutuksessa

6 Harvinais-sairauksien yksikkö yliopistollisiin sairaaloihin	Jokaisen yliopistolliseen sairaalaan perustetaan harvinaisten sairauksien yksikkö, jossa toimii harvinaisten sairauksien koordinaattori ja moniammatillinen työryhmä	Vastuu niiden potilaiden diagnostiikasta ja hoidosta, joille ei ole olemassa selkeää omaa erikoisalaa; Horisontaalinen yhteistyö helpottuu; Siirtyminen lastenlääkäriltä aikuisten puolelle sujuvaa; Turvataan mahdollisuus työskennellä harvinaisten sairauksien diagnostiikan ja hoidon hyväksi	Resurssien kohdentaminen yo-sairaaloissa Prioriteetti

6. Indikaattorit: Perustetut harvinaisten sairauksien yksiköt (5); Nimetyt harvinaisten sairauksien koordinaattorit (5)

Moniammatillisuus hyvä asia harvinaisten sairauksien yksikössä

- toiminnan jatkuvuuteen erityinen huomio, ei voida laskea liikaa yhden osaajan varaan

Miten varmistetaan, että jokaiseen yliopistosairaalaan perustetaan harvinaisten sairauksien yksikkö?

- Vaarana eriarvoisuus, jos harvinaissairaudet eivät kiinnostakaan riittävästi

Keskittäminen voi säästää resursseja

- Kansallinen keskittäminen tiettyyn keskukseseen tai yksikköön
- Rajat ylittävän hoidon vaihtoehto luontevinta kirurgisissa hoidoissa, samoin jos kyse on jostain erityislaitteista hoidossa
- Lähetekäytännöt määritettävä selkeästi, jotta eivät estä /hidasta liikkumista hoitopolulla suoraan perustasolta osaamiskeskukseen
- Keskittäminen myös Kela hoitamissa etuuksissa (kuntoutus, erityishoitoraha, jne.)

Rajat ylittävän hoidon järjestelyt

- hoidon saaminen diagnosoituun sairauteen
- entä jos lähdetään hakemaan diagnoosia Euroopasta, miten korvausjärjestelmä toimii

Erityistoimet

- *Harvinaiset sairaudet edellyttävä erityistoimia palvelujärjestelmässä, jotta oikeus laadukkaaseen hoitoon ja kuntoutukseen toteutuisi yhdenvertaisesti*
- Esitys sisällytettäväksi uuteen sote-järjestämislakiin (erityisvastuualueiden järjestämissopimukseen)
- Erityistoimien tarpeellisuus ydinviestinä terveyden- ja sosiaalitoimen ammattilaisten ja opiskelijoiden koulutukseen (asennemuokkaus)